

Nieuwsbrief IVN Roosendaal

April 2024

Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid afd. Roosendaal.

IVN werkt aan een duurzame samenleving. Wij zijn ervan overtuigd dat we door mensen zelf in aanraking te brengen met de natuur, zij zich pas écht bewust worden van de waarde ervan. Daarom laten wij jong en oud de natuur van dichtbij beleven.

Lente-editie

© Johan Vromans

Van de voorzitter ...

Als ik op dit moment door onze mooie West-Brabantse natuur wandel dan word ik niet zelden verrast door vertoon van flora en fauna waarvoor je nog niet zo lang geleden tot in april moest wachten. Het lijkt wel of het elk jaar eerder komt, planten komen eerder tot bloei en vogels geven soms ware concerten, als je al niet vrolijk was toen je aan de wandeling begon dan word je het wel tijdens.

Nu maar hopen dat er niet toch nog een fikse vorstperiode komt.

Dat betekent ook dat we onze activiteiten weer wat kunnen opschroeven dus u mag weer aankondigingen en uitnodigingen daarvoor verwachten.

Als ik dit schrijf zitten we in de aanloop naar onze jaarlijkse ALV (Algemene Leden Vergadering) op 12 maart. ALV's zijn een verplichting voor onze IVN-vereniging maar we begrijpen ook dat het formele gedeelte ervan wat droge stof is voor de meesten onder u.

Daarom hebben we een interessante lezing/presentatie na de pauze toegevoegd zodat u na cijfertjes en verslagen (we houden dat zo kort mogelijk) zeker ook qua natuurbeleving op uw wenken bediend zult worden. Ik hoop dan ook dat dit zal resulteren in een wat ruimere aanwezigheid van onze leden in vergelijking tot voorgaande jaren.

Verder nog een actualiteit die ik even wil aanstippen. Zoals u in de media heeft kunnen lezen, gaat Natuurmonumenten wat beperkende maatregelen treffen voor grotere groepen mensen die hun natuurgebieden bezoeken.

Dit om weer wat rust terug te brengen in die natuurgebieden maar zeker ook om ervoor te zorgen dat er wat meer respectvol met onze schaarse natuur omgegaan wordt.

Natuurlijk organiseert ook IVN wandelingen in natuurgebieden met soms best wel flinke groepen mensen, maar dit geschiedt te allen tijde onder begeleiding van een ervaren IVN natuurgids en/of IVN bestuurslid. Om die reden heb ik contact opgenomen met de gebiedsmanager van Natuurmonumenten om te bewerkstelligen dat de maatregelen niet beperkend gaan zijn voor onze activiteiten.

Veel leesplezier met deze nieuwsbrief toegewenst!

Colofon

Bestuur			bestuur@ivnroosendaal.nl
Bestuursleden			
Naam	Functie	Telefoon	E-mail
Cor Gabriëls	Voorzitter	06-83222430	bestuur@ivnroosendaal.nl
Leon van Dorst	Penningmeester	0165-533134	
Adrie Holtzer	Secretaris	0644672091	
Hans van Nassau	Lid	0623802757	
Jac Heijmans	Lid	0625203357	
Leon van Dorst, Jac Heijmans en Johan Vromans (lay-out)	Redactie Nieuwsbrief	0165-533134 0625203357 0614786644	redactie@ivn.roosendaal.nl

Website: www.ivn.nl/afdeling/roosendaal

Website jeugdnatuurgroep: <https://www.facebook.com/jeugdnatuurgroepivnroosendaal>

Bent u geïnteresseerd in informatie over andere IVN-afdelingen in de buurt bezoek dan eens de websites via onderstaande links:

<https://www.ivn.nl/afdeling/mark-donge-breda-eo>

<https://www.ivn.nl/afdeling/groene-zoom>

<https://www.ivn.nl/afdeling/dintel-enmarkenlanden>

Inhoudsopgave

Onderwerp	Pagina
<i>Van het bestuur</i>	<i>2</i>
<i>Colofon en inhoudsopgave</i>	<i>3</i>
<i>Geplande activiteiten IVN en KNNV</i>	<i>4</i>
<i>Terugblikken</i>	<i>5</i>
<i>Vogels</i>	<i>6-7</i>
<i>Jeugdnatuurgroep</i>	<i>8-9</i>
<i>IVN Kleuternatuur</i>	<i>9-10</i>
<i>Seniorenactiviteiten</i>	<i>10-11</i>
<i>Van de redactie</i>	<i>11</i>
<i>Oproep, werkgroepen en contactpersonen, overige informatie</i>	<i>12</i>

Workshop wilde planten

Mei 2024

Wilde planten in de woonomgeving

Van 8 t/m 29 mei 2024 verzorgt IVN Roosendaal in samenwerking met KNNV een workshop voor de beginnende plantenliefhebber. De nadruk zal liggen op algemeen in Nederland voorkomende plantensoorten. Naast de basistheorie zal er aandacht zijn voor vorm en herkenning, bijzonderheden, verspreiding en de plaats in onze natuur en cultuur.

De workshop bestaat uit 4 woensdagavonden en 2 excursies op zaterdag. De workshopavonden worden gehouden in het Milieu Educatief Centrum (MEC) in het T-huis te Visdonk, Dennenscheerderdreef 11, Roosendaal. De excursies worden gehouden in de omgeving van Roosendaal. Naast korte lezingen, presentaties en demonstraties zal in deze workshop ook aandacht zijn voor zelfwerkzaamheid, in de vorm van opdrachten. Al doende leert men.

De kosten zijn € 50,- voor de workshop, het cursusmateriaal en koffie/thee. IVN en/of KNNV-leden krijgen korting en betalen € 40,-. Graag contant te voldoen bij de eerste workshopavond.

Programma (onder voorbehoud)

Datum	Tijd	Onderwerp
Woensdag 8 mei	19:15 – 22:00 u	Introductie, vorm en functie van planten, boterbloemfamilie, rozenfamilie en grasachtigen
Zaterdag 11 mei	09.00 – 11.30 u	Excursie Heemtuin Rucphen
Woensdag 15 mei	19:30 – 22:00 u	Groei, lip- en kruisbloemenfamilies
Zaterdag 18 mei		Excursie-estafette Wilde Soorten Weekend KNNV; plaats en tijd worden later bekend gemaakt
Woensdag 22 mei	19:30 – 22:00 u	Ontwikkeling, fotosynthese, voortplanting, vegetatie, vlinderbloemen, bloei, voortplanting
Woensdag 29 mei	19:30 – 22:00 u	Stadsplanten en composieten quiz

Aanmelden bij Rina Laros: cursussen@ivnroosendaal.nl onder vermelding van "workshop planten "

Vlinderlezing

Op dinsdag 6 februari hebben we weer genoten van een schitterende lezing over vlinders en nachtvlinders. Nadat we vorig jaar ook al verrast werden door het echtpaar Schelling met hun enorme kennis en fantastische foto's van vlinders, hadden we weer een beroep op hen gedaan en met succes.

Dat er veel belangstelling is voor deze mooie insecten en hun levenswijze bleek wel uit het feit dat er 46 personen in totaal die avond de zaal vulden. Om te voorkomen dat mensen moesten staan was uit voorzorg de tussenwand geopend waardoor in de tentoonstellingsruimte ook nog gelegenheid was om daar stoelen weg te zetten. En dat bleek noodzakelijk.

Zoals al gezegd konden we genieten van de prachtige beelden die Felix liet zijn en de enorme kennis van Wanny. De meest bijzondere verhalen wist zij te vertellen. Bekend namen zoals het koolwitje, dagpauwoog, citroenvlinder, atalanta, kleine en grote vos passeerden de revue. Het oranjepijpje is in het voorjaar goed te herkennen, maar heeft in de late zomer heel andere kleuren.

Maar ook het landkaartje of de gehakkelde aurelia kregen we te zien. En niet te vergeten een groot aantal nachtvlinders die vaak net zo mooi van kleur zijn als dagvlinders. Sommige vlinders overwinteren in Nederland terwijl andere weer naar warmere streken vertrekken. Vlinders zetten hun eieren af op voedselplanten omdat de rupsen juist deze planten nodig hebben voordat ze overgaan tot verpopping.

Op de laatste dinsdag van juni krijgen we als toegift nog een wandeling om zoveel mogelijk vlinders te kunnen waarnemen, maar daarover komt later nog een uitnodiging.

De mooiste eend

Welke woerd (mannetje-eend) vind je het mooist?

Het antwoord is erg persoonlijk want alle eenden hebben iets bijzonders wat betreft kleur en tekening.

Onze algemene wilde eend mag er zeker zijn met z'n vrolijke kleuren. De krakeend ziet er wat saaier uit maar wanneer je hem beter bekijkt is zijn tekening wel fraai.

Berg- en slob-eend lijken qua kleuren wel op elkaar maar daar houdt het wel mee op. Ze zijn qua vorm totaal verschillend.

De talingen staan boven aan de lijst en het is begrijpelijk dat de schilders uit de vorige eeuw vaak de wintertaling in hun stilleven verwerkten.

Wanneer je mij de vraag zou stellen, dan zou de pijlstaarteend de winnaar zijn. Alleen al vanwege zijn vorm en de prachtige tekening in het verenkleed. Net als bij de andere eenden soorten komt het vrouwtje er bekaaid van af met haar onopvallende kleuren. Maar ja, alles heeft een reden.

Pijlstaarteenden zijn niet luidruchtig maar hun slanke vorm is kenmerkend waarbij de woerd een puntige staart heeft die ver buiten de vleugelpunten uitsteekt. De gele spiegel en z'n mooie ronde kop op een lange dunne hals maken het plaatje af.

De pijlstaart zul je niet zo snel in het stadspark tegenkomen maar daarom is hij zeker niet zeldzaam.

Ik heb het dan over de winter want de pijlstaart is een wintergast. Als broedvogel is hij echter wel zeldzaam.

In de winter, vooral in de maanden februari en maart verblijven ze vaak samen met smienten in grote aantallen niet ver van de kust.

Broeden doen ze in Scandinavië en Siberië waarbij de Siberische vogels vaak naar de tropen trekken om daar te overwinteren.

Pijlstaarteenden zijn niet luidruchtig maar hun slanke vorm is kenmerkend waarbij de woerd een puntige staart heeft die ver buiten de vleugelpunten uitsteekt. De gele spiegel en z'n mooie ronde kop op een lange dunne hals maken het plaatje af.

De foto's van de pijlstaarten zijn op Tholen gemaakt. Niet eens zo ver weg.

bergeend

krakeend

pijlstaarteend

© Cees van Overveld

pijlstaarteend

bergeend

slobeend

smient

vliegbeeld

wilde eend en pijlstaart

wintertaling

Planning jeugdactiviteiten

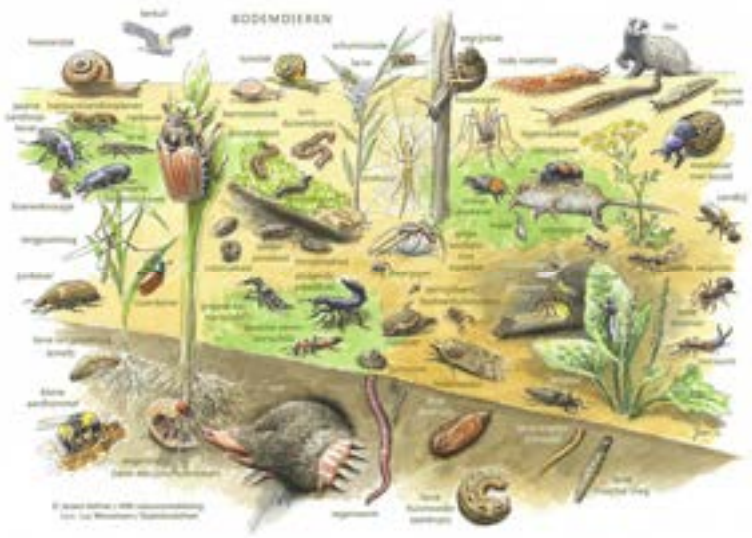
13 april 2024

Bodemdiertjes 14.00 u. – 16.00 u.

De meeste bodemdiertjes zijn klein, denk maar aan eens wormen pissebedden enz., maar ze zijn ontzettend belangrijk voor de natuur. Kom je meezoeken welke beestjes bij ons de bodem gezond houden.

Het is wel belangrijk dat je je opgeeft, want vol is vol. (Eigen leden gaan voor.)

Bij inschrijving gaat je ouder/voogd ermee akkoord, dat foto's gemaakt tijdens de activiteit gebruikt kunnen worden voor promotiemateriaal

Kosten: € 2,50

Geef je **vanaf 1 april** op per mail: jngroosendaal@gmail.com

Plaats: MEC Brasserie T-huis Visdonk.

25 mei 2024

Heemtuin 14.00 u. – 16.00 u.

De Heemtuin in Rucphen is een van de mooiste wilde bloementuinen van Nederland. We kunnen niet alleen de bloemen bewonderen, maar er is nog veel meer te zien. Dat blijft een verrassing. Wil je dit buitenkansje niet missen, geef je dan snel op, want vol is vol. (Leden gaan voor.)

Bij inschrijving gaat je ouder/voogd ermee akkoord, dat foto's gemaakt tijdens de activiteit gebruikt kunnen worden voor promotiemateriaal

Kosten: € 4,--

Geef je **vanaf 11 mei** op per mail: jngroosendaal@gmail.com

Plaats: Baanvelden 12 in Rucphen.

8 juni 2024

Slootjesdag 14.00 u. – 16.00 u.

Zaterdag 8 juni vindt de jaarlijkse slootjesdag plaats. Wij doen er dit jaar weer aan mee. Waar dat precies plaats gaat vinden, krijgen jullie t.z.t. te horen, want wij gaan van tevoren eerst kijken wat een goede plek is, waar jullie met je schepnet aan de slag kunnen, het water kunnen onderzoeken enz. Hebben jullie er zin in, geef je dan gauw op, want vol is vol. (Leden gaan voor.)

Bij inschrijving gaat je ouder/voogd ermee akkoord, dat foto's gemaakt tijdens de activiteit gebruikt kunnen worden voor promotiemateriaal.

Kosten: € 2,50

Geef je **vanaf 26 mei** op per mail: jngroosendaal@gmail.com

Vertrekpunt: de plaats wordt tijdig bekend gemaakt.

IVN Kleuternatuur

***Heb jij iets met 'natuur' en 'nieuwsgierige kleuters' ?
Lees dan verder !***

Het zaadje voor de natuureducatie kun je eigenlijk niet vroeg genoeg planten. Daarom heeft IVN ook kleuters als doelgroep.

Vanzelfsprekend vormen kleuters een speciale doelgroep en ligt het accent niet zozeer op kennis vergaren maar meer op verwondering, nieuwsgierigheid, ontdekken en vooral plezier.

IVN had in het verleden 1 woensdagmiddag per maand een activiteit in de natuur die helemaal was afgestemd op kinderen tot 7 jaar, meestal in en om het MEC op landgoed Visdonk in Roosendaal.

De trekker van deze activiteit is gestopt dus zijn we op zoek naar iemand die deze activiteiten weer kan gaan organiseren, ondersteund door andere IVN vrijwilligers.

Belangrijkste kenmerk van die persoon is het hebben van de ambitie om natuurlessen aan kleuters te geven. Omdat omgaan met deze leeftijdsgroep wat relevante ervaring vergt ligt het voor de hand dat deze persoon een onderwijsachtergrond die ervaring kan ook anders ontstaan zijn natuurlijk.

Hoe en welke activiteiten er georganiseerd worden laten we graag over aan het enthousiasme en de fantasie van deze Kleuternatuurgroep trekker, zolang het maar voldoet aan het op speelse wijze in contact brengen van kinderen met de natuur waarbij ze zo nu en dan er ook iets van opsteken.

Waar kun je aan denken qua inspanning die je ervoor moet doen :

- bijhouden facebookpagina (helpen we je mee als je hier geen ervaring hebt)
- vanuit IVN Roosendaal reclame maken voor Kleuternatuur
- bedenken van het jaarprogramma waarbij maandelijks een activiteit plaatsvind
- indien je dat wil, lessen voor binnen maken
- zoeken naar geschikte filmpjes, verhaaltjes, liedjes en activiteiten
- inkopen van benodigde materialen (veel is al voorhanden vanuit IVN)
- afstemming met de vrijwilligers
- voorbereiden van de activiteiten (traktatie maken, knutselen voorbereiden, "diploma's" maken etc.)

Dit zijn bijna allemaal dingen die afhankelijk zijn van wat en hoe je IVN Kleuternatuur wilt gaan doen.

Als je geïnteresseerd bent of nieuwsgierig bent geworden of dit iets voor je is, neem dan contact op met IVN Roosendaal (bestuur@ivnroosendaal.nl) zodat we in een vrijblijvend gesprek jouw vragen kunnen beantwoorden.

Bestuur IVN Roosendaal

Seniorenactiviteiten

Donderdag 28 maart (let op in plaats van dinsdag 26 maart).

Wandeling op de Brabantse Wal o.l.v. Ardaan Gerritsen namens IVN BoZ.

Hij wil ons meenemen heen en terug op een "dwarsdoorsnede" door de Brabantse Wal met keerpunt onderaan de Wal. Op de voormalige schorren bij een plek die bekend staat als de Duintjes. We beginnen op de Parkeerplaats aan de Antwerpsestraatweg bij de afslag naar Zuidgeest. Van daaruit dalen we langs het dal van de Blaffert langzaam af naar de schorren. Dit is een unieke kans om met een deskundige dit gebied te verkennen.

Dinsdag 30 april

Wandeling met als thema Zoogdieren. Rondom het Rozenven. Gids Linda van Meer (KNNV) gaat deze wandeling voor ons verzorgen.

Zoogdieren leven vooral in het verborgene. Ze zorgen dat hun activiteiten zoveel mogelijk buiten het gezichtsveld van de mens plaatsvindt. Betekent niet dat ze niet in onze directe omgeving voorkomen.

Tijdens de wandeling proberen we te ontdekken waaraan we kunnen zien dat er wel degelijk zoogdieren in de omgeving leven.

Het Rozenven is een gebied waar veel van de in Nederland levende de sporen van hen daar ook tijdens de wandeling tegen.

Ben je benieuwd naar wat er in dit gebied aan interessante zoogdieren te vinden zijn, sluit dan vanmiddag bij ons aan.

Deze wandeling is in plaats van de wandeling Welberg. Die gaan we op een later tijdstip inplannen.

Dinsdag 28 mei

Kruidenwandeling door Edin van der Ham

Kom en ga mee met een kruidenwandeling. Maak kennis met volksgeneeswijze en folklore. Ontdek dat er zoveel planten in de natuur te vinden zijn, die eetbaar en/of geneeskrachtig zijn. De wandeling gaat door het wateropvanggebied en een stuk langs de Molenbeek. Weer een bijzondere natuurbeleving.

Duur van de wandeling ongeveer 2,5 uur.
Verzorging: Edin van der Ham (kruidengeneeskundige)
Start om 13.30 uur Huis ten Halve Roosendaal.

Dinsdag 25 juni:

Vlinderwandeling o.l.v. Wanny en Felix Schelling.

Over de verdere invulling van deze middag wordt u nog nader geïnformeerd.

Contactpersonen:

Jac Heijmans tel. 06-25203357

Roel van Oosterwijk tel. 06-12992380

Algemeen:

De middagen vinden meestal plaats op de laatste dinsdag van de maand.

Bij afwijkingen vindt u de informatie hierover bij de betreffende activiteit.

Verder worden goed schoeisel, kleding en een flesje water aanbevolen.

Ga niet zelf door het struikgewas "struinen" maar volg de adviezen van de gids op.

Dit voorkomt vervelende insecten- en tekenbeten.

Bij twijfel of de middag wel of niet door kan gaan kunt u de ze dag tot 11u30 contact opnemen met een van de contactpersonen.

Vertrekplaats is meestal op het parkeerterrein bij de Lodge. Verzamelen om 13.30 uur.

Van de redactie

Net als in het gewone leven gaan praatjes heel snel een eigen leven leiden en om te voorkomen dat het uit de klauwen loopt hierbij vanuit de bron (van mezelf) het nieuws over het reilen en zeilen binnen de organisatie van de seniorenwandelingen.

Al weer 10 jaar geleden ben ik Jac Heijmans gaan assisteren/ondersteunen bij het organiseren van de maandelijkse activiteiten voor senioren. En met wederzijds heel veel plezier en enthousiasme. Samen hebben we altijd opgetrokken in onze wandelingen en fietstochten en waar de een niet aanwezig was wegens vakantie of om andere redenen nam de ander de regie over.

Ik heb echter steeds meer moeite gekregen om de wandelingen uit te lopen zonder last te krijgen van pijnlijke voeten. En dit werd steeds erger tot het moment dat ik voor mezelf heb besloten niet meer met wandelingen door te gaan. Het plezier gaat er zo vanaf. Bij fietstochten ben ik uiteraard wel aanwezig en ik blijf met Jac deze activiteiten organiseren. En nog een nieuwtje, we hebben extra ondersteuning gekregen van Roel van Oosterwijk die samen met Jac de wandelingen gaat verzorgen waar dat mogelijk is. Roel is vaak in het buitenland maar als hij in Roosendaal is gaat hij met Jac de wandelingen verzorgen. Dat houdt in dat we in de toekomst misschien niet elke maand een wandeling kunnen verwachten, maar zoals altijd blijven we ons best doen om een gevarieerd programma aan te bieden,

Ik hoop jullie in de toekomst bij een fietstocht weer te treffen en op de achtergrond blijf ik me inzetten om de seniorenactiviteiten succesvol aan te bieden.

Tot ziens

Hans van Nassau

Oproep

Kopij voor de nieuwsbrief digitaal aanleveren via redactie@ivnroosendaal.nl : uiterlijk 2 weken vóór het uitkomen van de Nieuwsbrief (1 maart/1 juni/1 september/1 december)
Wijzigingen van uw email adres s.v.p. tijdig doorgeven zodat u de digitale nieuwsbrief blijft ontvangen.

Werkgroepen en contactpersonen

Werkgroepen			
Jeugdnatuurgroep	Corry Vroegrijk	0165-552898	corryvroegrijk@kpnmail.nl
Cursussen	Guus Dekkers/Rina Laros		cursussen@ivnroosendaal.nl
Seniorenactiviteiten	Hans van Nassau Jac Heijmans Roel van Oosterwijk	0623802757 0625203357 0612992380	van.nassau@home.nl jacineke@home.nl
Thema-avonden	Jac Heijmans Hans van Nassau	0625203357 0623802757	jacineke@home.nl van.nassau@home.nl
Wandelingen	Vacature		activiteiten@ivnroosendaal.nl
Website (ad interim)	Cor Gabriëls		bestuur@ivnroosendaal.nl
Contactpersonen			
Vogels	Cees van Overveld		fotoverveld@kpnplanet.nl

Overige informatie

Adres IVN:

MEC T-Huis Visdonk, Dennenscheerdersdreef 11, 4707 PK Roosendaal

Lidmaatschap: € 25,= per jaar. Huisgenootleden € 12,50.

Contributie wordt door IVN Amsterdam geïnd. Opzegging lidmaatschap; 1 maand voordat het lidmaatschap verjaart.